

בעקבות דמויות מופת במורשת העם

משה רבנו

"במקום שאליו אני הולך היו רבים כבר לפני. השאירו שביל, השאירו עץ, השאירו
אבן לרגלי, ומה אני אשאיר אחרי, האם אשאיר איזה דבר?" יורם טהרלב

משה רבנו

משך השיעור: 30 דקות

הגורם המעביר: מפקד

קהל היעד: כלל צה"ל

רציונאל:

לפעולתו של משה מוקדשים ארבעה (!) ספרים בתורה: שמות, ויקרא, במדבר ודברים. הוא היה לדגם המובהק של נביא ושליח: מנהיג עם ישראל באירועים המכוננים את התהוותנו כעם: יציאת מצרים, מעמד הר סיני ובשנות הנדודים במדבר בדרך ממצרים לארץ כנען, משך 40 שנה. התנהגותו של משה היא דוגמה ומופת לחיים של שליחות. שליחות היא תחושה עמוקה של מחויבות, ייעוד, והזדהות עם ערך או מטרה גדולים. מתחושה זו נובע גם תפקוד מתאים, כמו מסירות ונכונות לתרום כל מה שניתן למען המטרה, וכן נובעת ייצוגיות והופעה מתאימה. התחושה וההבנה שהאדם פועל למען מטרה חשובה ומשמעותית ושהוא חלק ממשהו גדול, יעניקו לו את הכוח והאפשרות לתת מעצמו ואף לשלם מחיר אישי למען המשימה. לפעמים השליחות היא פועל יוצא של התפקיד שהוטל על האדם, ולעיתים היא המניעה את האדם לקחת תפקיד על עצמו, מתוקף מחויבותו המוסרית. יום פטירתו של משה רבנו (שמקום קבורתו לא נודע) מצוין בתאריך ז' באדר, והוא נקבע כיום הזיכרון לחללי מערכות ישראל שמקום קבורתם לא ידוע ומהווה גם הזדמנות לשיח פיקודי ערכי על דמותו ומשמעותו לדורנו.

מטרת על:

חיזוק והעצמת ערך השליחות לאור דמותו של משה רבנו.

מטרות ביניים:

- החייל יכיר את דמותו של משה רבנו.
- החייל יברר את שליחותו של משה רבנו.
- החייל יברר את ערך השליחות, חשיבותו וביטוייו בצבא וביחידה.

מהלך השיעור:

חלק א: משה נחלץ למען אחיו- 10 דקות

חלק ב: "הנני"- 15 דקות

חלק ג: סיכום- 5 דקות

סה"כ: 30 דקות

חלק א': משה נחלץ למען אחיו (10 דקות)

הסבר/י: בספר שמות ממש לפני שה' מטיל על משה את השליחות הגדולה, מופיעים שלושה סיפורים בהם משה פועל למען החלש. נראה כי הרעיון שנמצא בסדר הדברים הוא שמשה נבחר לשליחות הגדולה דווקא בגלל מעשים אלו שהראו שהוא ראוי למשימה. וכך מסופר שם, קרא/י את הפסוקים בשמות פרק ב':

(יא) וְיְהִי בַיָּמִים הָהֵם, וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל-אָחִיו, וַיֵּרָא, בְּסַבְלֹתָם; וַיֵּרָא אִישׁ מִצְרִי, מִכָּה אִישׁ-עִבְרִי מֵאֶחָיו. (יב) וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה, וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ; וַיֵּר, אֶת-הַמִּצְרִי, וַיִּטְמְנֵהוּ, בַּחֹל.

(יג) וַיֵּצֵא בַיּוֹם הַשֵּׁנִי, וְהָיָה שְׁנֵי-אֲנָשִׁים עִבְרִים נְצִים; וַיֹּאמֶר, לְרָשָׁע, לָמָּה תִכֶּה, רֵעִי. (יד) וַיֹּאמֶר מִי שְׂמָךְ לְאִישׁ שָׂר וְשֹׁפֵט, עָלֵינוּ--הֲלֹהֲרִגְנִי אַתָּה אָמַר, כְּאֲשֶׁר הִרְגַתְּ אֶת-הַמִּצְרִי; וַיֵּרָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר, אָכֵן נֹדַע הַדָּבָר. טו וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲהָ אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה, וַיִּבְקֶשׁ לְהַרְגֵּ אֶת-מֹשֶׁה;

וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פְרַעֲהָ, וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ-מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל-הַבְּאֵר. (טז) וַלְכֹהֵן מִדְיָן, שָׁבַע בָּנוֹת; וַתְּבַאֲנָה וַתִּדְלַנָּה, וַתְּמַלְאֲנָה אֶת-הָרְהָטִים, לְהַשְׁקוֹת, צֹאן אֲבֵיהֶן. (יז) וַיְבֹאוּ הָרְעִים, וַיִּגְרְשׁוּם; וַיִּקַּם מֹשֶׁה וַיּוֹשַׁעַן, וַיִּשְׁקֵ אֶת-צֹאֲנָם. [...]

לאחר הקריאה, הסבר/י:

בשלושת הסיפורים הללו אנחנו רואים את משה, נאבק בנחישות מול העוולות המוסריות שהוא פוגש. בכל המקרים הללו הוא גם מוכן לשלם מחיר יקר במיוחד בשביל לעשות את המעשה הנכון. כאשר הוא מכה את המצרי ומסתכן בעונש מוות, וכאשר הוא בורח ועוזב את הארמון, ומגיע כמהגר למדיין ומסתכן בסכסוך עם האוכלוסייה המקומית בשל החלטתו לסייע בנות מדיין.

שאל/י: מה לדעתכם מניע את משה לעשות את אותם מעשים? מה אנחנו לומדים על דמותו?

הסבר/י: מוכנותו של משה לשלם מחיר אישי למען עשיית הצדק נובעת מרגישותו לחלש ונכונותו להתערב כאשר הוא רואה מעשה עוול, מעידות על תכונות אופי ההכרחיות למנהיג העתידי: ראיית האחר, דאגה לחלש, עמידה על עקרונותיו, מוכנות לקחת אחריות ואף לשאת במחיר אל מול ערכיו.

חלק ב - "הנני"

רקע למפקד/ת:

משה שהוביל את עם ישראל בצאתו ממצרים, לא היה לכאורה האדם הטבעי לתפקיד: לאחר שנמשה מהיאור על-ידי בת פרעה הוא גדל בארמון המלוכה המצרי ולא בין אחיו בני-ישראל; הוא היה מבוקש במצרים על רצח של איש מצרי שהיכה איש עברי; ומעל לכל, כפי שהוא העיד על עצמו, הוא היה "כבד פה וכבד לשון", "לא איש דברים", היודע לעמוד בפני קהל.

העובדה שדווקא משה היה זה שהוביל את בני-ישראל בתהליך הפיכתם לעם העסיק פרשני תנ"ך והוגים רבים.

לאחר תיאור עזרתו לאחיו בני ישראל מסופר בתורה (שמות פרק ג') על הטלת השליחות של הוצאת בני ישראל ממצרים על משה, ואז מתרחש דבר מפתיע. משה האדם הערכי הנחוץ והאמיץ, שמלא דאגה לבני עמו המשועבדים שלכאורה היה אמור לקפוץ על המציאה, מתקשה לקבל על עצמו את השליחות.

למפקד/ת: קרא/י עם המשתתפים את התנ"ך בספר שמות, פרקים ג'-ד' (מופיע בנספח).

(א) ומִשֶׁה הָיָה רָעָה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חֹתֶנּוּ כֹהֵן מִדֵּיִן וַיִּנְהַג אֶת הַצֹּאן אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֲרֹבָה: (ב) וַיֵּרָא מִלֶּאךָ ה' אֵלָיו בְּלִבַּת אֲשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בָּעַר בָּאֵשׁ וְהַסֵּנֶה אֵינֶנּוּ אֲכָל: (ג) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרֶה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הַמִּרְאָה הַגָּדֹל הַזֶּה מִדּוֹעַ לֹא יִבְעַר הַסֵּנֶה: (ד) וַיֵּרָא ה' כִּי סָר לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו א-לֵהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הַנְּנִי: (ה) וַיֹּאמֶר אֵל תִּקְרַב הַלֵּם שֶׁל נְעֻלְיֶךָ מֵעַל רִגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אִתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמָּת קֹדֶשׁ הוּא: [...]

(ט) וְעַתָּה הִנֵּה צִעַקְתָּ בְּנִי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחֲץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לַחֲצִים אֲתָם: (י) וְעַתָּה לָכֵה וְאֶשְׁלַחְךָ אֶל פְּרַעְיָה וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם: (יא) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵל הָא-לֵהִים מִי אֲנֹכִי כִי אֵלֶךְ אֶל פְּרַעְיָה וְכִי אוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם: [...]

(א) וַיַּעַן מֹשֶׁה, וַיֹּאמֶר, וְהֵן לֹא-יֶאֱמִינוּ לִי, וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְקִלִּי: [...] (י) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל ה' בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי גַם מִתְּמוֹל גַּם מִשְׁלָשִׁים גַּם מֵאֵד דְּבָרְךָ אֶל עַבְדְּךָ כִּי כָבֵד פֶּה וְכָבֵד לְשׁוֹן אָנֹכִי: (יא) וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו מִי שָׁם פֶּה לֹאֲדָם אוֹ מִי יִשׁוּם אֲלֵם אוֹ חֲרָשׁ אוֹ פֶקַח אוֹ עוֹר הֲלֹא אָנֹכִי ה': (יב) וְעַתָּה לֵךְ וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבָר: (יג) וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי שְׁלַח נָא בְיָד תִּשְׁלַח: (יד) וַיַּחַר אָף ה' בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶהְרֵן אַחִיךָ הֲלוֹי יִדְעָתִי כִּי דָבַר יִדְבַר הוּא וְגַם הִנֵּה הוּא יֵצֵא לְקִרְאָתְךָ וְרָאךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ: (טו) וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו וְשָׂמַתְּ אֶת הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְעִם פִּיהוּ וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: (טז) וְדַבַּר הוּא לֵךְ אֶל הָעָם וְהִיָּה הוּא יְהִיֶה לְךָ לְפֶה וְאַתָּה תִּהְיֶה לוֹ לְאֱלֹהִים: (יז) וְאֵת הַמַּטֵּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בוֹ אֶת הָאֵתֶת:

לאחר הקריאה בתנ"ך או בנספח הסבר/י:

ספר שמות פרק ג' עוסק בהטלת השליחות של הוצאת בני ישראל ממצרים על משה. דמותו של משה כפי שעולה מן הכתובים מפתיעה: משה האמיץ, שדאגתו לחלש ניכרה כבר בהגנתו על עבד עברי המוכה ע"י איש מצרי (מעשה שבגללו נאלץ לברוח מארץ מצרים) וגם בהגנתו על בנות יתרו מפני הרועים ליד באר המים, מתקשה לקבל על עצמו את השליחות.

שאל/י:

מדוע לדעתכם משה מתקשה לקבל את השליחות?

מדוע לדעתכם חוזר משה ומדגיש את הקשיים בהם הוא עשוי להיתקל

במהלך שליחותו?

הסבר/י:

משה חושש לקבל התפקיד. טענתו הראשונה היא " מִי אָנֹכִי כִּי אֵלֶךְ אֶל פְּרַעֲוֹה וְכִי אוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם", אח"כ הוא אומר "הן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקולי" (שמות ד, א) ולבסוף עולה טענתו האחרונה: "לא איש דברים אנכי... כי כבד פה וכבד לשון אנכי".

בקריאה פשוטה של הדיאלוג בין משה לה' נראה שמשה לא רואה עצמו מתאים לתפקיד.

הפרשנים השונים מתלבטים במשמעותם המדויקת של פסוקים אלו: יש הסוברים כי הם מעידים על פגם פיזי (גמגום) ויש הסוברים כי הם מעידים על קושי מנטאלי (הקושי בבחירת המילים במעמד רשמי וגורלי).

כך או כך התמונה ברורה: משה חושש שהוא יתקשה (א) לסחוף אחריו את עמו שלו ו(ב) להשפיע על פרעה לשנות את דעתו. במבט מבחוץ נראה כי מדובר בסוגיה מאוד מוזרה: ה-מנהיג של העם היהודי נראה חסר את אחת מיכולותיו הבסיסיות ביותר של כל מנהיג: יכולת הדיבור. מדוע נבחר איפה משה? כיוון מעניין לתשובה לשאלה זו נותן הרב יובל שרלו:

"משה רבנו היה ערל שפתיים! משמעות הדבר היא שהוא לא יכול היה להתחבב על האומה בשיטות רטוריות או דמגוגיות. לא היה בנמצא איש יחסי ציבור שהיה יכול להעלים תכונה זו. ברם, לא היה בכך כל צורך. משה רבנו לא פנה לעם ישראל מכוח הצורה. הוא פנה אל האומה בכוח התוכן"

למעשה טוען הרב שרלו כי "חסרונו" של משה הוא דווקא יתרון – המגבלה של משה היא זו שמאפשרת להתעלם מהצורה ולהתמקד בעיקר. לא הכריזמה של משה היא זו שצריכה לסחוף את האנשים אלא התוכן של דבריו. בהמשך מיוחסת למשה תכונה נוספת: ענווה. (במדבר פרק יב, פסוק ג: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עֲנִי מְאֹד מְכַל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה"). שתי פנים להנהגה: מצד אחד אחריות כבדה ומצד שני סמכות שלטון ויוקרה. משה נתון למשימה ואינו מבקש לעצמו את רווחי המשרה: כוח שלטון או יוקרה.

שאל/י:

- מה ניתן ללמוד על רעיון השליחות מדמותו של משה רבנו?
 - רוח צה"ל מגדיר את ערך השליחות:
- "החייל יראה בשירותו הצבאי שליחות, יהיה נכון לתרום כל שביכולתו להגנת המדינה אזרחיה ותושביה. זאת בהיותו נציג של צה"ל הפועל מתוקף ובמסגרת הסמכויות שניתנו לו על פי פקודות הצבא"
- מדוע לדעתכם היה חשוב להכניס את ערך "שליחות" לרוח צה"ל? האם לא די בחוק שירות הביטחון המחייב בגיוס?
- האם שליחות מניעה להתנהגות שונה/ אחרת? מאשר התנהגות על פי הנדרש בפקודה?
 - מהי עבורם ה"שליחות" בשירות הצבאי?
 - האם אתם חשים כי אתם נכונים "לתרום כל שביכולתכם" להגנת המדינה אזרחיה ותושביה?

חלק ג': סיכום מפקד/ת

- למדנו על דמותו של משה רבנו וקורות חייו.
- למדנו על ערך השליחות כפי שעולה בתיאורו של משה רבנו בתנ"ך ועל חשיבותה וביטוייה בצבא וביחידה.
- שליחותו הגדולה של משה החלה בתהליך אישי של החלטה פנימית על קבלת השליחות והמשיכה במאבק למען שליחותו שהסתיימה בהוצאת עם ישראל מעבדות לחירות.
- שליחותו של משה מלמדת על מידת הדבקות במשימה הנדרשת בהגשמת השליחות אל מול אתגרים וקשיים.
- משה לא נכנס אל הארץ על אף שהיה זה שהוביל את התהליך הקשה בדרכו של העם אליה.
- משה שהחל את התהליך בו הפכנו לעם החל את התהליך אך לא היה זה שהשלים אותו. תלמידו- יהושע בן נון הוא שיוביל את כניסת העם אל הארץ. גם אנחנו חיים במדינת ישראל בזכות דורות שלא זכו לראות את פרי עמלם והקרבתם, וגם אנחנו מתאמצים ומשלמים מחיר בשביל בשביל אלו שיבואו אחרינו.

הבא/י בפני חיילך את ה"אני מאמין" הפיקודי שלך על משמעות השליחות להצלחת המשימה בשירות הצבאי.

תמצית חיי משה רבנו:

בתקופה של לידת משה בני ישראל התגוררו במצרים ושועבדו שם כעבדים למצרים. שם נולד משה למשפחה מיוחסת, הוא אומץ על ידי בת פרעה וגדל בארמון, אך הכיר בזהותו העברית (יהודית). כשגדל, ראה מצרי מתעלל בעבד יהודי, בתגובה משה מגונן על היהודי ופוגע במצרי, לכן הוא נאלץ לברוח והוא בורח למדיין. שם הוא מתחתן ונולדים לו ילדים. שם גם ה' מתגלה אליו במעמד פלאי ומטיל עליו שליחות גדולה: להוציא את בני ישראל ממצרים. משה טוען כי איננו מתאים למשימה, אך לבסוף מקבל את השליחות וחוזר למצרים. הוא מעורר תקוות שחרור בבני ישראל המשועבדים, ודורש מפרעה שישחרר אותם מעבדותם ואם לא, הוא ועמו יענשו. פרעה מסרב, ומצרים מוכים בעשר מכות כואבות שבסופן פרעה מחליט לשחרר את בני ישראל ממצרים. לאחר מכן מגיעים בני ישראל לים סוף, כאשר פרעה וחייליו רודפים אחריהם, ואז מתרחש נס והים נבקע לשניים, בני ישראל חוצים את הים בשביל שנוצר, וכאשר המצרים נכנסו אחריהם הים חזר למקומו ופרעה וחייליו טבעו כולם. לאחר מכן בני ישראל הולכים לעבר הר סיני שם מתרחש מעמד הר סיני וקבלת התורה, מיד לאחר מכן עם ישראל חוטא בחטא העגל, ומשה מתחנן מה' שיסלח להם כאשר הוא מוכן גם לוותר על הכול למענם, ואכן ה' סולח להם. אחר כך ישנם כארבעים שנה של נדודים במדבר, שנים בהם משה רבנו מנהיג את העם בנאמנות ומסירות ודואג לכל צרכיהם, למרות כפיות הטובה של חלקים מהעם.

משה רבנו שהיה אמור להכניס את העם לארץ ישראל ולראות את פירות שליחותו, בגלל חטא שעשה לא זכה לבסוף להיכנס לארץ, רצה מאוד להיכנס והתחנן לה' שיאפשר לו להגיע לארץ אך לא נענה, ונפטר במדבר. משה נחשב לאחד מגדולי המנהיגים של עם ישראל בכל הדורות.

מקורות למערך שליחותו של משה רבנו

שמות, פרק ב'

(יא) וַיְהִי בַיָּמִים הָהֵם, וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל-אֶחָיו, וַיֵּרָא, בְּסַבְּלָתָם; וַיֵּרָא אִישׁ מִצְרִי, מַכֶּה אִישׁ-עִבְרִי מֵאֶחָיו. (יב) וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה, וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ; וַיֵּר, אֶת-הַמִּצְרִי, וַיִּטְמְנֵהוּ, בַּחֹל.

(יג) וַיֵּצֵא בַיּוֹם הַשֵּׁנִי, וְהָנָה שְׁנֵי-אֲנָשִׁים עִבְרִים נְצִים; וַיֹּאמֶר, לְרָשָׁע, לָמָּה תִּכֶּה, רֵעִי. (יד) וַיֹּאמֶר מִי שְׂמִיךְ לְאִישׁ שֶׁר וְשִׁפְט, עָלֵינוּ--הֲלֹהֲרַגְנִי אַתָּה אָמַר, כְּאִשֶׁר הֲרַגְתָּ אֶת-הַמִּצְרִי; וַיֵּרָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר, אָכֵן נֹדַע הַדָּבָר.

וטו וישמע פרעה את-הדבר הזה, ויבקש להרג את-משה; ויברח משה מפני פרעה, וישב בארץ-מדן וישב על-הבאר. (טז) ולכהן מדן, שבע בנות; ותבאנה ותדלנה, ותמלאנה את-הרהטים, להשקות, צאן אביהן. (יז) ויבאו הרעים, ויגרשום; ויקם משה ויושען, וישק את-צאנם. [...]

שמות, פרק ג'

(א) ומשה היה רעה את צאן יתרו חתנו כהן מדן וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלהים חרבה: (ב) וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל: (ג) ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה הנגדל הזה מדוע לא יבער הסנה: (ד) וירא ה' כי סר לראות ויקרא אליו א-להים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני: (ה) ויאמר אל תקרב הלים של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא: [...]

(ט) ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים להצים אתם: (י) ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים: (יא) ויאמר משה אל הא-להים מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים: [...]

שמות, פרק ד'

(י) ויאמר משה אל ה' בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד לשון אנכי: (יא) ויאמר ה' אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי ה': (יב) ועתה לך ואנכי אהיה עם פיה והוריתיך אשר תדבר: (יג) ויאמר בי אדני שלח נא ביד תשלח: (יד) ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושחח בלבו: (טו) ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיה ועם פיהו והוריתי אתכם את אשר תעשון: (טז) ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים: (יז) ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האתת:

ערך שליחות ברוח צה"ל: "החייל יראה בשירותו הצבאי שליחות, יהיה נכון לתרום כל שביכולתו להגנת המדינה אזרחיה ותושביה. זאת בהיותו נציג של צה"ל הפועל מתוקף ובמסגרת הסמכויות שניתנו לו על פי פקודות הצבא."